

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ АГРАРНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ВИРОБНИЧОГО ТА ІНВЕСТИЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ**

ПРОГРАМА

навчальної практики

студентами першого (бакалаврського) рівня вищої
освіти спеціальності 073 «Менеджмент»
«ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Керівник практики:
доцент кафедри виробничого
та інвестиційного менеджменту,
к.е.н., доцент
Власенко Тетяна Олексіївна

ВСТУП

Проходження навчальної практики «Операційний менеджмент» студентами 4-го курсу підготовки бакалаврів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності «Менеджмент» (Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами) є заключним етапом вивчення професійно-орієнтованих дисциплін та основою уявлення про майбутню професію, вивчення професійних функцій майбутніх менеджерів у різних сферах господарського діяльності.

Програма та методичні вказівки практики орієнтовані на підготовку спеціалістів для підприємств різних юридично-правових форм власності та економічних видів діяльності і регламентують основні вимоги до змісту практики.

Організація практичної підготовки студентів здійснюється відповідно до:

- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII із змінами та доповненнями;
- Положення «Про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993р. № 93;
- Положення Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про практичну підготовку студентів вищих аграрних навчальних закладів України» від 05.09.2013 р.;
- Положення про навчально-науковий центр практичного навчання студентів НУБіП України;
- Положення Національного університету біоресурсів і природокористування України «Про практичну підготовку студентів НУБіП України» від 05.11.2021 р.;
- освітньо-професійної програми «Менеджмент» та навчальних планів спеціальності 073 «Менеджмент» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти НУБіП України.

– чинних документів щодо організації освітнього та виховного процесу в НУБіП України: <https://nubip.edu.ua/node/12654>.

Згідно з навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» зі спеціальності 073 «Менеджмент» навчальна практика з операційного менеджменту проводиться у восьмому семестрі протягом одного тижнів. На її проведення передбачено 30 годин (1 кредит).

Метою навчальної практики «Операційний менеджмент» є становлення основ професійної культури і компетентностей майбутніх менеджерів; поглиблення та закріплення набутих в процесі навчання теоретичних знань з основних дисциплін професійного спрямування; формування комплексу спеціальних знань щодо операційного менеджменту; розроблення пропозицій щодо впровадження нових технологій виробничих процесів на підприємстві.

Набуття компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 8 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

СК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

База навчальної практики з операційного менеджменту

Базою навчальної практики з операційного менеджменту для студентів 4 - го курсу першого (бакалаврського) рівня здобувачів вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» є навчально-наукова лабораторія інвестиційного проектування кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту НУБіП України.

Порядок організації та керівництво навчальною практикою з операційного менеджменту

Підставою для проходження практики є наказ Національного університету біоресурсів і природокористування України, в якому зазначається місце та термін проходження практики та призначається керівник від кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту.

Навчальна практика «Операційний менеджмент» передбачає оволодіння студентами системою умінь і навичок з організації виробничих процесів на підприємстві. Практична підготовка організовується після того, як студенти засвоїли необхідний теоретичний матеріал і виконали лабораторні і практичні роботи.

Основну організацію та контроль за проведенням навчальної практики з операційного менеджменту здійснює деканат факультету аграрного менеджменту НУБіП України.

Безпосереднє навчально-методичне керівництво та виконання програми навчальної практики зі вступу до фаху забезпечують завідувач кафедри та керівник практики від кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту.

Написання звіту з навчальної практики з операційного менеджменту має виконуватися студентом у повній відповідності із затвердженим календарним планом та програмою практики.

На період проходження практики на кафедрі складається графік консультацій керівника практики, згідно з яким забезпечується систематична

практична робота студента і керівника.

Перед початком практики студент повинен отримати методичні рекомендації зі збору матеріалів у структурних підрозділах університету. Усі студенти повинні пройти інструктаж з техніки безпеки.

Керівник практики від кафедри детально знайомить студентів з метою, завданням, змістом і тривалістю практики, погоджує взаємодію на період її проходження.

При проходженні практики студент повинен виконувати встановлений режим роботи, прийнятий на підприємстві, дотримуватися правил техніки безпеки та охорони праці.

У встановлений календарним планом термін студент повинен подати на кафедру звіт з навчальної практики з операційного менеджменту. На титульному листі звіту повинно бути проставлено особистий підпис керівника практики від кафедри.

Обов'язки керівника навчальної практики зі вступу до фаху

Відповідальні за навчальну практику з операційного менеджменту від кафедри призначаються завідувачем кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту.

Основними обов'язками відповідальних за навчальну практику з операційного менеджменту є:

- проведення настановчої конференції з питань організації та проведення навчальної практики: доведення мети і завдань, знайомство із змістом програми, порядком проходження практики;

- інструктаж здобувачів вищої освіти (у тому числі з техніки безпеки та охорони праці) та надання їм необхідних документів (програми навчальної практики з операційного менеджменту, щоденника, календарного плану практики, методичних вказівок);

- своєчасне ознайомлення здобувачів вищої освіти з вимогами до оформлення документації, системою звітності та критеріями оцінки практики, які

регламентуються документацією з організації та проведення навчальної практики з операційного менеджменту;

- консультування здобувачів вищої освіти щодо термінів і порядку проходження навчальної практики з операційного менеджменту, оформлення звіту з практики;

- своєчасне проведення контролю навчальної практики з операційного менеджменту та інформування кафедри про хід її проходження;

- внесення пропозицій щодо вдосконалення організації та проведення навчальної практики з операційного менеджменту для здобувачів вищої освіти;

- керівник практики за результатами проходження навчальної практики з операційного менеджменту має перевірити та рецензувати звіти практикантів, прийняти залік з практики у складі комісії.

Обов'язки закладу вищої освіти

- призначити керівником навчальної практики з операційного менеджменту кваліфікованого науково-педагогічного працівника;

- створити належні умови для виконання здобувачами вищої освіти програми навчальної практики з операційного менеджменту;

- забезпечити дотримання практикантами трудової дисципліни і правил внутрішнього трудового розпорядку;

- забезпечити здобувачам вищої освіти умови безпечної праці на конкретному робочому місці;

- надати практикантам можливість користуватися матеріально-технічними засобами та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми навчальної практики з операційного менеджменту.

Обов'язки і завдання здобувачів вищої освіти

Здобувачі вищої освіти при проходженні навчальної практики з операційного менеджменту зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики та закладу вищої освіти консультації щодо організації і проведення навчальної практики з операційного менеджменту, оформити всі необхідні документи після її завершення;
- своєчасно приступити до проходження навчальної практики з операційного менеджменту;
- систематично працювати над виконанням завдань згідно програми навчальної практики з операційного менеджменту, що передбачає обов'язкове регулярне відвідування бази практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики, зазначені у графіку проходження практики та вказівок керівника практики;
- суворо дотримуватись режиму робочого дня, правил внутрішнього розпорядку, охорони праці, техніки безпеки, що діють на базі практики;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- висвітлити результати виконаної роботи та оформити їх у матеріалах звітів, презентацій та документах.

Завдання здобувачів вищої освіти:

- бути активним під час практики, дотримуватись програми і графіку практики; самостійно ознайомитись з базовими матеріалами та нормативними документами;
- повторити матеріал, одержаний на лекціях та практичних заняттях;
- використовувати набуті теоретичні знання для виконання поставлених завдань; виконувати самостійно роботу;
- бути уважними та ініціативними, брати участь в дискусіях, бути логічними та послідовними під час відповідей;
- готувати обґрунтовані висновки під час практики; приймати участь у розробці пропозицій з вдосконалення та підвищення ефективності практики.

Термін навчальної практики – 1 тиждень. Протягом цього періоду виконуються визначені програмою практики завдання, які визначає керівник практики. Термін захисту звітів за результатами навчальної практики по

закінченню практики (встановлюється кафедрою виробничого та інвестиційного менеджменту).

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

«Операційний менеджмент»

Зміст навчальної практики з операційного менеджменту для здобувачів вищої освіти виконуються в межах наступних тем, а саме:

Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту

Тема 2. Операційна стратегія

Тема 3. Операційна система організації: структурно-процесна характеристика

Тема 4. Ресурси, процеси та результати операційної діяльності.

Тема 5. Організація основного виробництва.

Тема 6. Виробнича стратегія і конкурентоспроможність підприємства

Тема 7. Планування та проектування операційного процесу на підприємстві.

Управління проектами

Тема 8. Управління матеріальними ресурсами

Тема 9. Управління якістю продукції

Тема 10. Управління результативністю операційної діяльності

Під час проходження навчальної практики з операційного менеджменту здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти повинні виконати ряд завдань, передбачені програмою практики та публічно презентувати основні результати роботи по написаному звіту.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

на навчальну практику

«Операційний менеджмент» для здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»

Побудова карти поточного стану за lean-технологією

Враховуючи основні ознаки виробничих процесів, в процесі виконання Індивідуального завдання кожному студенту необхідно обрати культуру згідно якої буде сформована карта поточного стану виробництва, обґрунтувавши свій вибір та виконати наступні дії згідно із орієнтовним планом:

1. Перша чернетка карти поточного стану розуміння споживача.
2. Друга чернетка карти поточного стану з усіма виробничими процесами, блоками даних та трикутниками запасів.
3. Третя, чернетка карти поточного стану, яка показує матеріальний (ресурси) потік.
4. Четверта чернетка карти поточного стану потоку цінності із інформаційними потоками і стрілками виштовхування.
5. Закінчена карта поточного стану з інтервалами часу виконання замовлення і всіма даними.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна:

1. Белінський П. І. Менеджмент виробництва та операцій : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 624 с.
2. Вакуленко А. В., Гарафонова О. І., Гарбуз Н. А. Управління якістю : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2010. 551 с.
3. Іванова В. Й. Операційний менеджмент у системі управління організацією навчальної дисципліни «Операційний менеджмент»: навчальний посібник. Ч.2. Харків : Вид-во ХНЕУ, 2011. 160 с.
4. Іванова В. Й. Практикум з операційного менеджменту : навчальний посібник. Харків : ВД «ІНЖЕК», 2005. 72 с.
5. Капінос Г. І. Операційний менеджмент : навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 352 с.
6. Омеляненко Т. В. Операційний менеджмент: презентаційний курс: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2016. 197 с.
7. Операційний менеджмент: Навчальний посібник. / Маркіна І. А., Помаз О. М., Помаз Ю. В.; За ред. І.А. Маркіної. Полтава: ПДАА, 2018. 224 с.
8. Операційний менеджмент. Навчальний посібник / Старченко Г.В., Калінько І.В., Косач І.А. Київ: Кондор-Видавництво, 2020. 264 с.
9. Планування діяльності підприємства : навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2005. 384 с.
10. Ратушняк, О. Г. Операційний менеджмент. Частина 1 : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2015. 99 с.
11. Старченко Г.В., Калінько І.В., Косач І.А. Операційний менеджмент: навчальний посібник. Київ: Кондор-Видавництво, 2020. 264 с.

Додаткова:

1. Василенко В. О. Виробничий (операційний) менеджмент: навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2003. 532 с.
2. Операційний менеджмент: практикум / О.М. Овдіюк, М.М. Тимошенко, А.М. Пивовар, П.В. Пивовар. Житомир: ЖНАЕУ, 2015. 156 с.
3. Соснін О. С. Виробничий і операційний менеджмент : навч. посібн. Київ : Вид. Європ. ун-ту, 2002. 147 с.
4. Сумець О. М. Основи операційного менеджменту : підручник для студентів економ. спец. Київ: ВД «Професіонал», 2004. 416 с.
5. Чорна М.В., Смірнова П.В., Бугріменко Р.М. Управління витратами: навч. посіб., 2017. 166 с.
6. Школа І. М. Операційний менеджмент : практикум. Чернівці : Книги ХХІ, 2004. 376 с.
7. Як законно працювати в умовах карантину: актуальні зміни законодавства. Руслан Редька. ЛІГА:ЗАКОН: URL: https://biz.ligazakon.net/analytics/194180_yak-zakonno-pratsyuvati-v-umovakhkarantinu-aktualn-zmni-zakonodavstva

Інтернет-ресурси:

1. «Маркетинг і менеджмент інновацій» URL : <http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/>.
2. «Менеджмент». URL : <http://menagement.knutd.com.ua/>.
3. ManagementFirst.com (Віртуальний журнал, присвячений різним аспектам управління: стратегічний менеджмент, лідерство, управління маркетингом, управління персоналом, електронна комерція, управління стосунками зі споживачами). URL : <http://www.management.com.ua/links/goto.php?id=12>.

4. McKinsey Quarterly (Електронний журнал консалтингової компанії McKinsey, присвячений управлінню бізнесом у різних галузях) URL : <http://www.management.com.ua/links/goto.php?id=37>.
5. Strategic Management Journal (Щомісячний електронний журнал зі стратегічного менеджменту). URL: <http://www.management.com.ua/links/goto.php?id=31>.
6. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України. URL : <http://smida.gov.ua/>.
7. БІЗНЕС-ВИДАННЯ: Журнал «СТРАТЕГИИ» (Ділове щомісячне видання). URL : <http://www.management.com.ua/announce.php?edition=18>.
8. Всесвітні веб-ресурси з економіки (Електронна економічна бібліотека. Містить публікації та матеріали з різних аспектів економіки та бізнесу, а також велику кількість посилань на економічні журнали, сайти відповідних асоціацій та установ) URL : <http://www.management.com.ua/links/goto.php?id=86>.
9. Інформаційно-пошукова система по підприємствах, фірмах і організаціях, які працюють на ринку України. URL : <http://www.autosystems.com.ua>.
10. Навчально-інформаційний портал НУБіП України. URL : <http://elearn.nubip.edu.ua/>. (дата звернення 01.04.2022 р.).
11. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського URL : <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення 01.04.2022 р.).
12. Онлайн-курси від провідних університетів світу з операційного менеджменту. URL : <https://www.coursera.org/courses?query=operations+management>.
13. Щотижневик «Бизнес». URL : <http://www.business.ua/>.